

Fortum Renewables Oy
Keilalahdentie 2–4, 002150 Espoo

Sarvilahden aurinkovoimahanke, Loviisa**Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta**

Yhteysviranomaisen hankkeesta vastaavalle antama lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 18 §:ään.

Arviointimenettelyn yhteysviranomaisena toimii Lupa- ja valvontavirasto.

1 Hanketiedot**1.1 Hankkeen perustiedot**

Sarvilahden aurinkovoimahanke, Loviisa.

Hankkeesta vastaava on Fortum Renewables Oy:n omistama hankekehitysyhtiö Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Fortum Renewables Oy:n hankekehitysyhtiö Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy (jäljempänä Fortum) suunnittelee Sarvilahden aurinkovoimahanketta Loviisan kaupunkiin. Hanke sijoittuu noin kolme kilometriä Loviisan keskustaaajan luoteispuolelle Norrsarvlaxin kylän alueelle. Hankealue sijoittuu Porvoon moottoritien molemmiin puolin pääosin maatalousalueelle sekä metsätalouskäytössä olevalle sekametsäalueelle. Aurinkopaneelit suunnitellaan sijoitettavaksi peltoalueille.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä käsiteltävän aurinkovoimahankkeen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 477 hehtaaria. Aurinkopaneelirakenteita suunnitellaan noin 127–175 hehtaarin alueelle hankevaihtoehdosta riippuen. Aurinkovoimalan kokonaistehoksi arvioidaan noin 127–175 MWp ja vuosituotannoksi 114–157 GWh/v. Hankkeen sähkönsiirtoyhteys suunnitellaan toteutettavan 110 kV ilmajohtolla Skogbackan sähköasemalle Loviisaan. YVA-menettelyn aikana tarkastellaan mahdollisuutta sähkövaraston sijoittamiseen alueelle.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan noin 175 hehtaarin kokoinen aurinkopaneelialue. Alueen kokonaisteho on noin 175 MWp. Arvioitu vuosituotanto on 157 GWh/v.

VE2: Hankealueelle rakennetaan noin 127 hehtaarin kokoinen aurinkovoima-alue. Alueen kokonaisteho on noin 127 MWp. Arvioitu vuosituotanto on 114 GWh/v.

Sähkönsiirto

SVE1: Aurinkovoima-alueen pohjoisosaan rakennetaan sähköasema, ja uusi 6,9 kilometrin pituinen 110 kV:n ilmajohto rakennetaan olemassa olevaan johtokäytävään Fingrid Oyj:n Anttila - Kymi 400 kV, Loviisa - Anttila 400 kV ja Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n Loviisa - Korja 110 kV voimajohtojen viereen leventämällä johtoaukeaa. Liityntä kantaverkkoon tapahtuu uudella Fingrid Oyj:n Skogbackan sähköasemalla aurinkovoima-alueen itäpuolella.

SVE2: Aurinkovoima-alueen keskiosaan rakennetaan sähköasema, ja uusi 7,7 kilometrin pituinen 110 kV:n ilmajohto rakennetaan uuteen johtokäytävään Porvoon moottoritien myötäisesti. Liityntä kantaverkkoon tapahtuu uudella Fingrid Oyj:n Skogbackan sähköasemalla aurinkovoima-alueen itäpuolella.

SVE3: Aurinkovoima-alueen eteläosaan rakennetaan sähköasema, ja uusi 7,3 kilometrin pituinen 110 kV:n ilmajohto rakennetaan olemassa olevaan johtokäytävään Fingrid Oyj:n Porvoo - Ahvenkoski 110 kV voimajohdon viereen leventämällä johtoaukeaa. Liityntä kantaverkkoon tapahtuu uudella Fingrid Oyj:n Skogbackan sähköasemalla aurinkovoima-alueen itäpuolella.

Arviointiselostuksen on tarkoitus valmistua alkuvuonna 2027. Päätös Sarvilahden osayleiskaavoituksen aloittamisesta on tehty kaupunginvaltuustossa 13.3.2024 ja kaavan on tarkoitus valmistua vuonna 2027. Tavoitteena on aloittaa aurinkovoiman tuotanto Sarvilahden alueella vuonna 2029.

Tarkempi kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista on esitetty arviointiohjelmassa.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely

2.1 Arviointiohjelman vireilletulo

Arviointiohjelma on tullut vireille 4.6.2026, kun hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon Sarvilahden aurinkovoimahanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä Uudenmaan ELY-keskuksen tekemän YVA-lain 13 §:n mukaisen päätöksen perusteella (Päätös 11.4.2025, UUELY/14969/2024).

2.2 Ennakkoneuvottelu sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja muiden menettelyiden yhteensovittaminen

Yhteysviranomainen on järjestänyt YVA-lain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkoneuvottelun 18.2.2026, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja

lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat hankkeesta vastaavan ja konsultin lisäksi seuraavat tahot: Loviisan kaupunki, Porvoon ympäristöterveydenhuolto, Porvoon museo, Uudenmaan liitto ja Uudenmaan elinvoimakeskus.

2.3 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 30.7.–28.8.2026. Kuulutus julkaistiin Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lvv.fi/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Loviisan kaupungille julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Loviisan sanomat ja Nya Östis -lehdissä 30.7.2026 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana seuraavissa paikoissa:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelu osoite www.ymparisto.fi/sarvilahden-aurinkovoimahanke-loviisa-YVA/
- Loviisan pääkirjasto (Kuningattarenkatu 3, 07900 Loviisa)
- Asiakaspalvelutoimisto LOVINFO (Mariankatu 12 A, 07900 Loviisa)

Arviointiohjelman esittelytilaisuus järjestettiin 12.8.2026 Loviisan seurahuoneella. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua etäyhteydellä.

3 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle 6 lausuntoa ja 7 mielipidettä. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset: Uudenmaan liitto, Väylävirasto, Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo (Porvoon museo), Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuolto ja Fingrid Oyj. Mielipiteen antoivat: Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri sekä Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry. Lisäksi mielipiteen antoi 5 yksityishenkilöä.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys lausuntojen ja mielipiteiden keskeisestä sisällöstä. Lausuntopyyntö ja lausunnot löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/sarvilahden-aurinkovoimahanke-loviisa-YVA/.

Yhteenveto lausunnoista

Yleistä

Lausunnoissa todetaan, että arviointiohjelma on korkealaatuinen ja antaa hyvät lähtökohdat ympäristövaikutusten arvioinnille. Arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin selvitettäviä vaikutuksia sekä kuvattu hankkeen vaikutusalueen nykytilaa perusteellisesti ja arviointimenetelmiä selkeästi.

Lausunnoissa katsotaan hankevaihtoehtojen olevan riittäviä ja vertailukelpoisia. Todetaan, että vaihtoehdossa VE2 on otettu hyvin huomioon kulttuuriympäristöön kohdistuvia vaikutuksia ja rajattu hankealueen pinta-alaa näiden vaikutusten perusteella.

Maisema ja kulttuuriympäristö sekä arkeologinen kulttuuriperintö

Lausunnoissa nostetaan merkittäviksi ympäristövaikutuksiksi maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset, koska hankealueen eteläosaan sijoittuu valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) Sarvilahden kartano ympäristöineen sekä Suuri Rantatie. Lausunnoissa katsotaan, että maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksiä tulee kohdentaa siten, että näiden valtakunnallisesti merkittävien arvojen turvaamisen edellytykset voidaan arvioida luotettavalla tavalla.

Porvoon museo katsoo, että arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvat suorat ja epäsuorat vaikutukset on tunnistettu hyvin ja arvostaa vaikutusten laajaa arviointia. Museo huomauttaa, että arkeologisen kohteen Sarvlax Peltas olemassaolo ja laajuus tulee varmistaa tietojen epävarmuuden vuoksi.

Maankäyttö ja kaavoitus

Lausunnoissa katsotaan, että hankkeen todennäköisesti merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat maakuntakaavassa osoitettuihin arvokokonaisuuksiin. Maakuntakaavassa on osoitettu viheryhteystarpeita sekä laajoja yhtenäisiä metsätalousvaltaisia alueita, joilla on merkitystä ekologiselle verkostolle hankealueen ja sähkönsiirtoreitin lähistöllä. Luonto- ja linnustoselvityksiä tulisi kohdentaa siten, että arvojen turvaaminen on mahdollista tarkastella arviointiselostuksessa.

Fingrid Oyj muistuttaa, että maankäytön suunnittelussa on turvattava edellytykset voimajohtojen kehittämiseen ja käyttöön. Sarvilahden aurinkovoima-alueella sijaitsee nykyisin yksi 110 kilovoltin ja kaksi 400 kilovoltin voimajohtoa. Lisäksi Fingrid on tunnistanut Kotkan ja Porvoon välille tarpeen uudelle 400 kilovoltin voimajohtoyhteydelle, joka alustavasti sijoittuisi aurinkovoima-alueen pohjoisosaan nykyisten 400 kilovoltin voimajohtojen rinnalle samaan johtokäytävään. Fingrid on esittänyt, että kyseinen voimajohtotarve osoitetaan tekeillä olevassa Uudenmaan VISIO -maakuntakaavassa ja pyytää hanketoimijaa huomiomaan suunnitellun voimajohdon tilantarpeen ja toteuttamismahdollisuudet Sarvilahden aurinkovoimahankkeen suunnittelussa. Fingrid muistuttaa, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti uudet

voimajohdot tulisi sijoittaa mahdollisuuksien mukaan samaan johtokäytävään nykyisten kanssa.

Uudenmaan liitto katsoo, että Sarvilahden aurinkovoimahankkeen YVA-menettely tulee tehdä tiiviissä vuorovaikutuksessa käynnissä olevan osayleiskaavatyön valmistelun kanssa, jotta menettelyssä tuotettavia vaikutusarviointeja voidaan hyödyntää kaavan vaikutusten arvioinnissa ja kaavaratkaisujen ohjaamisessa.

Muut vaikutukset

Väylävirasto huomauttaa, että liikennevaikutusten arvioinnissa tulisi tarkastella hankkeen myötä lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Suurten rakenteiden kuljetuksissa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen, sillä suurten rakenteiden osat voivat esimerkiksi haitata näkymiä.

Pelastusviranomaisen toteaa, että nykyisillä tiedoilla hankkeen turvallisuus- ja ympäristöriskit voidaan arvioida vähäisiksi, jos suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan riittävät riskienhallintatoimenpiteet ennaltaehkäisevästi. Laajamittaisen energiantuotantokohteen riskit muodostuvat erityisesti sähköjärjestelmiin liittyvistä palotilanteista ja energianvarastointiratkaisuista.

Yhteenveto mielipiteistä

Yleistä

Mielipiteissä katsotaan, että arviointiin tulisi sisällyttää myös hankkeen tarvitseman säätövoiman ympäristövaikutukset, koska vaihteleva aurinkovoiman tuotanto tarvitsee aina tuekseen lyhytaikaista säätövoimaa. Huomautetaan, että säätövoimaa tuotetaan tällä hetkellä pääsääntöisesti Pohjois-Suomessa vesivoimalla, josta aiheutuu haitallisia ympäristövaikutuksia. Tässä yhteydessä mielipiteissä viitataan YVA-lain määritelmään ympäristövaikutuksista, joilla tarkoitetaan hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia Suomessa ja sen alueen ulkopuolella.

Mielipiteissä huomautetaan hankealueen sijoittuvan ruoantuotantoon käytettäville peltoalueille eikä vaikutusta ruokaturvaan ole otettu huomioon arviointiohjelmassa. Lisäksi aurinkovoiman sijoittamisen viljelykäytössä oleville pelloille katsotaan olevan ristiriidassa Suomen uusiutuvalle energialle asettamien tavoitteiden kanssa, joiden mukaan tuotannossa olevien peltojen merkittävää käyttöä aurinkovoimaan pyritään välttämään.

Vaihtoehdot

Mielipiteessä katsotaan, että hankevaihtoehdoista vain VE2 on toteuttamiskelpoinen, koska siinä on jätetty hankkeen eteläosaan sijoittuvat linnustollisesti arvokkaat alueet sekä valtakunnallisesti arvokas rakennetun kulttuuriympäristön alue rakentamisen ulkopuolelle. Toisessa mielipiteessä kannatettiin hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0).

Mielipiteissä tuodaan esille pohjaveden pilaamiskiellon ehdottomuus ja huomautetaan, että johtokäytävävaihtoehdot SV2 ja SV3 on linjattu kulkemaan Loviisan päävedenottamon lähisuoja-alueen läpi. Esitetään, että sähkönsiirtolinjan vaikutus Loviisanharjun alla olevan pohjaveden laatuun tulisi arvioida. Lisäksi todetaan, että kaikki sähkönsiirtolinjan vaihtoehdot edellyttävät uuden johtokäytävän raivaamista, vähintään leventämällä olemassa olevaa johtokäytävää, ja vaaditaan että linjojen rakentamisen ja käytön aikaiset ympäristövaikutukset tulee tarkastella arvioinnissa.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Mielipiteissä katsotaan, että aurinkovoimahankkeesta ja sen sähkönsiirrosta aiheutuu avarilla peltoalueilla suuri kielteinen vaikutus maisemaan. Huomautetaan, että lähellä hankealuetta sijaitseviin asuntoihin ja mökkeihin kohdistuvat maisemavaikutukset tulisi arvioida havainnekuvien ja haastattelujen avulla. Lisäksi sähkönsiirron maisemavaikutuksia tulisi arvioida Loviisanjoen laaksossa. Asumiseen kohdistuvia maisemavaikutuksia esitetään lievennettäväksi talvivihantia vihervyöhykkeitä lisäämällä.

Hankevaihtoehdon 1 todetaan olevan hankealueen eteläosalta maakuntakaavan vastainen, koska alue on kaavassa merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alueeksi ja kaavamääräyksen mukaan ”Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot”.

Ihmisten elinolot ja viihtyvyys

Mielipiteissä katsotaan, että Sarvilahden aurinkovoimahanke vähentää huomattavasti lähellä asuvien ihmisten viihtyvyyttä. Vaaditaan, että asukkaisiin kohdistuvat meluhaitat tulee mallintaa, myös ihmisen kuuloalueen alittavat infraäänit ja ylittävät ultraäänit. Erityiseksi huolenaiheeksi katsotaan akkuvarastojen jäähdytyksestä aiheutuva melu. Lisäksi todetaan, että paneelialueiden lähellä sijaitsevien asuinkiinteistöjen arvonmuutoksesta tulisi esittää luotettava arvio.

Huomautetaan myös, että yksityistie Norr-Sarvlaks-Sarfbacca väglag on ainoa kulkuyhteys hankealueelle ja esitetään huoli aurinkovoimalan rakennusaikaisesta käytöstä tiehen kohdistuvasta huomattavasta rasituksesta.

Luonnonympäristö

Mielipiteissä tuodaan esille, että luontoselvityksissä hankealueella ja sen ympäristössä on todettu olevan huomattavia linnustoarvoja. Lisäksi katsotaan, että linnustoselvityksessä on puutteita tiettyjen lajien havaintojen suhteen.

Todetaan, että alueella ja sen pelloilla liikkuu suurpetoja, kuten karhuja, susia ja ilveksiä ja ollaan huolissaan niiden liikkumisen siirtymisestä lähemmäs asuintaloja aurinkovoimahankeen myötä. Huomautetaan, että ohjelman mukaan alueella ei sijaitse susireviiriä, mutta LUKE:n sivustolla on maininta Loviisan susiparireviiristä.

Mielipiteissä vaaditaan, että arvioinnissa esitetään aurinkovoimahankkeen vaikutukset myös muille eläimille kuin suojelluille direktiivilajeille. Lisäksi halutaan arvioinnissa selvittävän, miten sähkönsiirtokäytävän leventyminen vaikuttaa eläinten liikkumiseen pohjois-eteläsuunnassa. Todetaan myös, että luontoselvityksessä tunnistettu tervaleppämetsä hankealueen itäosassa tulisi jättää valuma-alueineen pois rakentamisen piiristä, kuten luontoselvityksissä on suositeltu.

4 Yhteysviranomaisen kannanotto arviointiohjelman laajuudesta ja tarkkuudesta sekä ohjeet arviointiselostuksen laadintaan

4.1 Arvioinnin laajuus ja tarkkuus

Yhteysviranomainen toteaa, että Sarvilahden aurinkovoimahankkeen arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä arviointiohjelmalle asetetut sisältövaatimukset. Arviointiohjelmassa esitetyt nykytilan kuvaukset, arviointimenetelmät ja erillisselvitykset muodostavat hyvät lähtökohdat arviointityön toteuttamiselle. Arviointiohjelmassa on selkeästi esitetty myös YVA-menettelyssä tarkasteltavien vaikutusalueiden laajuus vaikutustyypeittäin. Arviointiohjelma on kokonaisuudessaan selkeä.

Vaikutusten merkittävyyden määrittämisessä on tarkoitus hyödyntää IMPERIA-hankkeessa kehitettyä menetelmää soveltuvin osin. Yhteysviranomainen katsoo tämän asianmukaiseksi, koska kyse on ympäristövaikutusten arvioinnissa vakiintuneesta menetelmästä. Arviointiohjelmassa on selkeästi esitetty myös arviointikriteerit, joita käytetään vaikutuskohteen herkkyyden ja muutoksen suuruusluokan määrittämisessä. Tämä lisää arvioinnin läpinäkyvyyttä.

Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida yhteysviranomaisen ohjelmalausannon sisältö sekä tarkoituksenmukaisella tavalla ohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet.

Yhteysviranomainen muistuttaa, että arviointiselostuksessa tulee keskittyä todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten käsittelyyn. Lisäksi merkittävyydeltään epävarmoja vaikutuksia tulee tarkastella siinä laajuudessa ja sillä tarkkuudella, että niiden merkittävyys voidaan perustella. Ennalta vähäiseksi arvioidut vaikutukset voidaan rajata vaikutusarvioinnin ulkopuolelle ja perustella tehty valinta arviointiselostuksessa lyhyesti.

Arviointiselostuksessa merkittävillä haitallisilla vaikutuksilla tulee esittää toteuttamiskelpoisia lieventämistoimenpiteitä. Vaikutukset tulee arvioida pääsääntöisesti erikseen ilman lieventämistoimenpiteitä sekä niiden kanssa. Tuloksista tulee ilmetä, mitä lieventämistoimenpiteitä arvioinnissa on huomioitu ja millä tavalla nämä toimenpiteet ja epävarmuudet ovat vaikuttaneet vaikutusten merkittävyyteen. Esitettyjen lieventämistoimenpiteiden tulee olla konkreettisia ja toteuttamiskelpoisia kyseessä olevassa hankkeessa. Toimenpiteisiin tulee olla mahdollista sitoutua hankkeen jatkosuunnittelussa sekä lupamenettelyjen ja toteuttamisvaiheen aikana.

4.2 Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on kuvattu hanke ja sen vaihtoehdot selkeästi. Hankkeen tarkoitus, sijainti, koko, maankäyttötarve ja tekniset tiedot on esitetty suunnitteluvaihe huomioiden kattavasti. Yhteysviranomaiselle ei ole huomautettavaa näiden kuvausten laajuuteen.

Arviointiohjelmassa on esitetty niin sanotun nollavaihtoehdon, eli hankkeen toteuttamatta jättämisen, lisäksi aurinkovoimahankkeelle kaksi toteutusvaihtoehtoa. Sähkön siirron osalta on esitetty kolme toteutusvaihtoehtoa. Vaihtoehdot muodostavat hyvän lähtökohdan vaikutusten arvioinnin toteuttamiselle. Vaihtoehdossa VE2 hankealueen pinta-alaa on rajattu pienemmäksi maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten perusteella ja otettu huomioon alueen eteläosaan sijoittuva valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Yhteysviranomaisen katsoo vaihtoehtojen muodostamisen tältä osin huolella mietityksi.

4.3 Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Ympäristön nykytila

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa on kuvattu riittävästi hankkeen ja sen todennäköisen vaikutusalueen nykytilaa. Arviointiohjelman nykytilan kuvauksissa on käytetty hyvin havainnollistavia karttoja. Yhteysviranomaisen toteaa, että nykytilan kuvausta tulee täydentää arviointiselostukseen, jos arvioinnin yhteydessä saadaan uutta tietoa.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

Arviointiohjelmassa on esitetty selkeästi perusteltu ehdotus niistä ympäristövaikutuksista, joihin arviointi kohdennetaan todennäköisesti merkittävien ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja arvioimiseksi. On katsottu, että näiden osalta merkittävien vaikutusten muodostuminen on joko todennäköistä tai arvioon sisältyy sellaista epävarmuutta, että tarkempi selvitys vaikutusten merkittävyydestä on tehtävä.

Arvioitaviksi ympäristövaikutuksiksi on esitetty vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, arkeologiseen kulttuuriperintöön, pintavesiin, yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, tieliikenteeseen, meluolosuhteisiin ja luonnonympäristöön. Luonnonympäristön osalta arvioidaan vaikutuksia kasvillisuuteen ja luontotyypeihin, linnustoon, eläimistöön (viitasammakko, liito-orava, kirjoverkko-perhonen ja lepakot, muu yleinen eläimistö), Nautra 2000-alueeseen (Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue) ja ekologiseen verkostoon. Yhteysviranomaisen pitää tätä rajausta hankekuvausten, hankealueen nykytilakuvauksen sekä ohjelmasta saadun palautteen perusteella oikeasuuntaisena. Arviointi voidaan toteuttaa muuten esitetysti, mutta rajaten liikennevaikutusten ja meluvaikutusten arviointia tarkoituksenmukaisesti.

Yhteysviranomaisen toteaa, että liikennevaikutusten arvioinnissa tulee keskittyä tarkastelemaan vaikutuksia ihmisten elinolosuhteiden, viihtyvyyden ja liikenne-

turvallisuuden näkökulmasta. Meluvaikutusten arviointi tulee kohdentaa erityisesti lähimpiin asuintaloihin kohdistuviin meluvaikutuksiin, joita voi aiheutua sähkövaraston toiminnasta.

Arviointiohjelmassa on esitetty, että arviointiselostuksessa ei arvioida vaikutuksia maa- ja kallioperään, pohjaveteen, ilmastoon, eläimistön osalta suteen ja metsäpeuraan, elinkeinotoimintaan ja luonnonvarojen hyödyntämiseen, lentoliikenteeseen ja ilmailuturvallisuuteen, heijastusvaikutuksia tai turvallisuus- ja ympäristöriskeistä aiheutuvia vaikutuksia. Yhteysviranomaisen yhtyy pääosin arviointiohjelmassa esitettyyn näkemykseen, että hankkeen vaikutukset näihin vaikutustyyppeihin ovat vähäisiä. Muut paitsi pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset voidaan rajata arvioinnin ulkopuolelle ja perustella tehty valinta lyhyesti arviointiselostuksessa. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen vaikutukset pohjavesiin sisältävät epävarmuutta ja ne tulee arvioida arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi yhteysviranomaisen edellyttää arvioinnissa huomioimaan eri ympäristövaikutusten osalta seuraavat asiat.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta tärkeät arvokohteet on tunnistettu ohjelmassa. Merkittävintä maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten kannalta on, että vaihtoehdossa VE 1 hankealueen eteläosa on suurelta osin valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön (Sarvilahden kartano ympäristöineen, RKY) alueella. Lisäksi Suuri rantatie (RKY) sivuaa hankealuetta alueen eteläosassa. Rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset muodostuvat pääosin maisemakuvallisten vaikutusten kautta. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon, että maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset ovat hankkeessa todennäköisesti merkittäviä.

Suurin osa paneelialueista sijoittuu laajoille peltoalueille, joiden ympäristössä sijaitsee myös asuinrakennuksia. Arviointiohjelman mukaan maisemavaikutusten arvioinnissa tarkastellaan myös arki- ja virkistysmaisemaan kohdistuvia vaikutuksia, minkä yhteysviranomaisen toteaa olevan oleellinen osa maisemavaikutusten arviointia.

Vaikutusarvioinnin apuna on esitetty käytettävän erilaisia aineistoja, kuten havainnekuvia ja näkymäalueanalyysiä. Yhteysviranomaisen näkee tärkeänä, että havainnekuvilla huomioidaan maisema-analyysin perusteella kartoitetut merkittävät näkymäsuunnat.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Aurinkovoimalan paneelialueelle sijoittuu yksi kiinteä muinaisjäännös, Sarvlax Peltas (1000022396), vaihtoehdossa VE1. Aurinkovoima-alueella ei ole muita kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Sähkönsiirtoreitin SVE1 läheisyyteen sijoittuu useita kiinteitä muinaisjäännöksiä ja siirtoreittien SVE2 ja SVE3 läheisyyteen yksi kiinteä muinaisjäännös. Lisäksi reitit sijoittuvat VARK – kohteen (valtakunnallisesti

merkittävä arkeologinen kohde), Loviisan maalinnoitus (100938), läheisyyteen. Yhteysviranomaisen toteaa, että vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön on syytä sisällyttää arviointiin. Porvoon museo on huomauttanut paneelialueelle sijoittuvan kiinteän muinaisjäännöksen, Sarvlax Peltas, osalta, että sen olemassaolo ja laajuus tulee varmistaa kohteen tietojen epävarmuuden vuoksi. Tämän kohteen lisäksi yhteysviranomaisen ei edellytä tehtäväksi muita lisäselvityksiä. Alueella jo tehty arkeologinen inventointi on muilta osin riittävä.

Luonnonympäristö

Alueen luonnonympäristöä koskeva nykytilan kuvaus sekä arvioinnissa käytettävä aineistot ja arviointimenetelmät on kuvattu arviointiohjelmassa riittävällä tarkkuudella. Ohjelmassa on tunnistettu hyvin hankkeesta aiheutuvat todennäköisimmät luontokohteisiin ja lajistoon kohdistuvat vaikutukset. Alustavan arvion mukaan merkittäviä tai mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia, joita arviointiselostuksessa tullaan arvioimaan, ovat vaikutukset ekologiseen verkostoon, kasvillisuuteen ja luontotyypeihin, linnustoon ja eläimistöön (viitasammakko, liito-orava, kirjoverkkoperhonen ja muu yleinen eläimistö) sekä vaikutukset Natura 2000 -alueeseen Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue (FI0100078). Yhteysviranomaisen on samaa mieltä arvioinnin rajaamisesta ja katsoo, että arviointi voidaan toteuttaa esitetyllä tavalla.

Yhteysviranomaisen toteaa, että Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue Natura 2000 – alueen osalta ei ole tarvetta luonnonsuojelulain 35 §:n mukaiselle Natura – arvioinnille, koska se on verrattain etäällä hankealueesta. Alustavan merkittävyysarvion sisältäessä epävarmuutta linnustoon kohdistuvista vaikutuksista, on arviointiselostuksessa kuitenkin syytä käsitellä linnuston osalta mahdollisia vaikutuksia kyseiselle Natura 2000 -alueelle.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hanketta koskevat aiemmin tehdyt luontoselvitykset on toteutettu riittävällä tarkkuudella. Selvityksiä täydennetään vielä vuoden 2026 maastokaudella Lupa- ja valvontaviraston ennakkoneuvottelussa sekä sähköpostitse talvella 2026 antamien lisäohjeiden mukaisesti. Luontoselvityksiä täydennetään lepakko- ja kirjoverkkoperhosselvityksillä ja linnustoselvityksiä täydennetään kehrääjien ja yölaulajien osalta. Luontoselvitysten lähtötiedot on kuvattu arviointiohjelmassa selkeästi. Arvioinnissa on hyödynnetty myös asianmukaisesti lajitietokeskuksen Laji.fi -palvelun ajantasaisia lajitietoja. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että luontoselvitysten uhanalaisten lajien ja direktiivilajien havaintotieto on tallennettava Laji.fi -tietojärjestelmään.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että luontovaikutuksia voidaan ehkäistä toimenpiteiden asianmukaisella ja huolellisella suunnittelulla sekä haittojen lieventämistoimilla, jotka tulee kuvata arviointiselostuksessa.

Ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelmassa on tunnistettu hyvin ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia. Ohjelmassa on todettu, että aurinkovoimaloiden vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen ilmenevät pääasiassa maisemavaikutuksina ja maankäytön rajoituksina, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti myös alueen virkistyskäyttöön. Esitetty suunnitelma ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi on riittävä. Yhteysviranomainen toteaa, että YVA-menettelyssä paikallisten asukkaiden ja muiden sidosryhmien kattava osallistaminen on tärkeää, mikä on otettu huomioon arviointiohjelmassa kiitettävästi.

Melu

Melun osalta arviointiohjelmassa on esitetty, että aurinkovoimahankkeesta aiheutuu melua lyhytaikaisesti rakentamisen aikana. Käytön aikana meluvaikutusten arvioidaan olevan paikallisia ja vähäisiä, mutta mahdollisesti hankkeeseen liitetävän sähkövaraston voivan aiheuttaa häiritsevää melua. Yhteysviranomainen toteaa, että aurinkovoima-tuotannon paneelialueilla ei ilmene tyypillisesti merkittäviä meluvaikutuksia, mutta sähkövarastojen osalta meluvaikutuksiin liittyy epävarmuutta. Tämän vuoksi yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee tarkastella erityisesti lähimpiin asuintaloihin kohdistuvia meluvaikutuksia, joita voi aiheutua mahdollisen sähkövaraston toiminnasta. Jos sähkövarastolle ei voida osoittaa arviointiselostusvaiheessa tarkkaa sijaintia, tulee arvioida, miten kauas häiritsevän melun voidaan arvioida ulottuvan. Arviointi voidaan toteuttaa sanallisesti asiantuntija-arviona.

Liikenne

Liikennevaikutusten osalta on tunnistettu oikeansuuntaisesti vaikutusten muodostumista ja esitetty arviointi on riittävä. Yhteysviranomainen toteaa, että lisääntyvän liikenteen vaikutuksia tulee arvioida keskittyen tarkastelemaan niitä erityisesti ihmisten elinolosuhteiden, viihtyvyyden ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Sähkönsiirtoreittien osalta tulee huomioida, että Valtatie 7 aiheuttaa lähiympäristössään rakentamisen rajoituksia ja mahdollisten uusien ilmajohtojen tai maakaapelien sijoittaminen tiealueelle vaatii luvan tienpitäjältä. Lentoliikenteen osalta vaikutuksia ei tarvitse arvioida, koska hankkeen lähistöllä ei sijaitse lentopaikkoja.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Alueen kaavoituksen nykytila on kuvattu arviointiohjelmassa suhteellisen hyvin. Yhteysviranomainen huomauttaa, että lisäyksenä arviointiohjelmassa esitettyyn, vireillä oleva Uudenmaan maakunnan VISIO-kaava yleismääräyksineen ja sitä varten laaditut selvitykset tulee huomioida arvioinnissa. Lisäksi arviointiselostuksessa on hyvä tuoda esiin, onko oikeusvaikutuksettomat kaavat hankkeen vaikutusalueella huomioitu arvioinnissa. Lisäksi arviointiselostuksessa on syytä selvittää, muodostuuko Itäradan linjauksen ja hankkeen välille merkittävää yhteensovittamistarvetta.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten hanke toteuttaa tavoitetta valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvojen turvaamisesta.

Arviointiohjelmassa on tehty johtopäätös, etteivät hankkeen vaihtoehdot ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa, eikä aluetta ole varattu muuhun tarkoitukseen, joka estäisi aurinkovoimarakentamisen. Tämän osalta yhteysviranomaisen toteaa, että yhteensovittamistarpeita on maakuntakaavassa osoitetun kanssa muutoinkin, kuin kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta tärkeän alueen osalta. Voimassa olevassa maakuntakaavassa hankealueen vaikutusalueella huomioitavaksi tulee muun muassa pohjavesialue sekä alueen ulkopuolella sen pohjoispuolelle sijoittuva metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä.

Yhteysviranomaisen yhtyy arvioon hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista alueen yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön ja toteaa, että näitä koskeva vaikutusarviointi tulee sisällyttää arviointiselostukseen.

Pintavedet

Pintavesien osalta hankkeen vaikutusalueen nykytilaa on kuvattu arviointiohjelmassa kattavasti. Arviointiohjelmassa on myös tunnistettu hankkeen todennäköisimmät pintavesivaikutukset. Hankkeen keskeisimmät vesistövaikutukset syntyvät aurinkovoimalan rakentamisvaiheessa. Kun otetaan huomioon hankealueen koko, maaperän ominaisuudet, vastaanottavan vesistön herkkyys sekä lähtötietoihin liittyvät epävarmuudet, kuten peltojen salaojien sijainti ja niiden valuntareitit, yhteysviranomaisen katsoo, että pintavesivaikutukset on tarpeellista tarkastella osana vaikutusarviointia. Arvioinnissa on syytä keskittyä erityisesti hankkeen rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin. Pintavesivaikutuksia voidaan ehkäistä tehokkaasti asianmukaisella ja huolellisella suunnittelulla sekä haittojen lieventämistoimilla, jotka tulee kuvata arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmassa luokiteltujen vesimuodostumien ekologisen tilan kuvaus perustuu kolmannen vesienhoitokauden tietoihin. Neljännen vesienhoitokauden alustavat luokittelutiedot ovat jo valmistuneet (4. vesienhoitokauden ekologisen tilan luokittelu, luonnos). Alustavien tietojen mukaan Sarvlaxträsketin tila on arvioitu edelleen hyväksi, mutta uudemman seuranta-aineiston perusteella tilakehityksessä on havaittavissa heikkenemistä ja siksi ekologisen tilan on arvioitu olevan riskissä heikentyä ilman hyvää tilaa ylläpitäviä toimia. Sarvlaxbäckenin tila on noussut luokkaan hyvä, mutta myös sen tilan on arvioitu olevan vaarassa huonontua. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että Vesien- ja merenhoidosta annetun lain (1299/2004) mukaan vesimuodostumien tilan heikentäminen, myös tilapäinen heikentäminen (HE 175/2024), on kielletty. Tämä on syytä ottaa huomioon tilanteessa, jossa hankealueen vastaanottavien vesistöjen tila on vaarassa huonontua. Yhteysviranomaisen kehottaa arviointiselostuksessa arvioimaan hankkeen

vesistövaikutuksia myös vastaanottavan vesistön ekologisen tilan kannalta ja tarkastelemaan hyvää tilaa ylläpitävien toimien riittävyyttä hankkeessa.

Pohjavedet

Hankealueen pohjavesiolosuhteet on kuvattu arviointiohjelmassa riittävällä tarkkuudella. Kuvaus pohjavesialueiden tilaluokituksesta perustuu kolmannen vesienhoitokauden tietoihin. Tulevalla neljännellä vesienhoitokaudella Lägermalmin (0158504) pohjavesialue on liikenteen aiheuttamien riskien vuoksi luokiteltu kemialliseksi riskialueeksi, jonka tila on kuitenkin hyvä. Panimonmäen (0158555) pohjavesialue säilyy neljännellä kaudella hyvässä tilassa olevana riskialueena.

Aurinkovoimalan vaihtoehdossa VE1 paneelialue sijoittuu pieneltä osin Lägermalmin pohjavesialueen itäosaan. Vaihtoehdossa VE2 aurinkopaneeleita ei sijoitu pohjavesialueelle. Sähkönsiirron kaikki vaihtoehtoiset linjaukset kulkevat Panimonmäen 1-lk vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen poikki. Yhteysviranomaisen toteaa, että linjausvaihtoehdot SVE2 ja SVE3 kulkevat Panimonmäen vedenottamon lähialueelta, mitä ei ollut tuotu arviointiohjelmassa esiin.

Hankkeen vaikutusalueen pohjavesiolosuhteita ja muun muassa paineellisen pohjaveden esiintymisen mahdollisuutta on tarkoitus selvittää tarkemmin jatkosuunnitteluvaiheessa. Yhteysviranomaisen toteaa, että mikäli paineellista pohjavettä todetaan olevan alueella, asia tulee ottaa huomioon aurinkopaneelien perustustapojen suunnittelussa. Yksityisten talousvesikaivojen määrästä ja sijainneista ei hankkeen tässä vaiheessa ole tarkempia tietoja, mikä lisää aurinkovoimalan pohjavesivaikutusten epävarmuutta. Kaivokartoitus tullaan arviointiohjelman mukaan tekemään hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä ja rakentamisen aikaiset mahdolliset vaikutukset yksityiseen vedenhankintaan pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen vaikutukset pohjavesiin sisältävät epävarmuutta ja ne tulee käsitellä YVA-menettelyssä osana vaikutusarviointia. Arvioinnissa tulee keskittyä tarkastelemaan pohjaveden tilaan kohdistuvia sekä Panimonmäen vedenottamolle ja yksityistalouksien vedenottotoiminnalle mahdollisesti aiheutuvia riskejä. Arviointiin on syytä sisällyttää mahdollisessa aurinkovoimalan tai sähkövaraston tulipalotilanteessa syntyvistä sammutusjätevesistä aiheutuvaa riski pohjaveden laadulle. Yhteysviranomaisen toteaa, että pohjavesivaikutuksia voidaan ehkäistä toimenpiteiden asianmukaisella suunnittelulla sekä haittojen lieventämistoimilla, jotka tulee kuvata arviointiselostuksessa

Yhteisvaikutukset

Arviointiohjelman mukaan Sarvilahden aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutuksia tarkastellaan kokonaisuutena ottaen huomioon alueella jo nykyisin tapahtuva toiminta ja lisäksi suunnitellut toiminnot siinä laajuudessa, kun hankkeilla arvioidaan olevan yhteisvaikutuksia hankkeen kanssa. Yhteysviranomaisen toteaa tämän perustelluksi

lähtökohdaksi vaikutusarvioinnissa, vaikka YVA-asetus edellyttää yhteisvaikutusten arviointia vain hankkeen vaikutusalueella sijaitsevien muiden olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa.

Muut ympäristövaikutukset

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiohjelmassa esitettyyn näkemykseen siitä, että vaikutuksia susiin ja metsäpeuraan ei ole tarpeen esittää arviointiselostuksessa. Lähin susireviiri sijoittuu verrattain etäälle, hankealueesta noin 6,4 kilometriä lounaaseen, eikä hankealueen lähistöllä ole muita tunnistettuja susireviirejä. Alue ei kuulu metsäpeuran levinneisyysalueeseen.

Yhteysviranomaisen arvioi hankkeesta maa- ja kallioperään kohdistuvien vaikutusten olevan vähäisiä. Arviointiohjelman mukaan todennäköisyys happamien sulfaattimaiden esiintymiseen on pieni, mutta mahdollinen. Happamien sulfaattimaiden esiintymistä tutkitaan aurinkovoima-alueella ja sähkönsiirtoreiteillä hankkeen jatkosuunnittelun ja tarkempien maaperätutkimusten yhteydessä. Mikäli happamia sulfaattimaita havaitaan alueella, tulee ne ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa asianmukaisella tavalla. Koska happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys hankealueella on pieni, voidaan happamat sulfaattimaat rajata YVA-menettelyssä tehtävän tarkastelun ulkopuolelle.

Yhteysviranomaisen arvion mukaan hankkeesta aiheutuu kielteisiä ilmastovaikutuksia, mutta niiden ei katsota olevan YVA-lain tarkoittamalla tavalla merkittäviä. Hankkeen ilmastovaikutukset liittyvät pääasiassa materiaalien hiilijalanjälkeen, rakentamisen päästöihin ja vähäisessä määrin metsäkatoon sekä maaperän ja kasvillisuuden hiilivaraston menetykseen. Vaikka hankkeen toteuttaminen väistämättä tuottaa kasvihuonekaasupäästöjä, tuottaa hanke toisaalta käyttövaiheessaan uusiutuvaa ja vähähiilistä energiaa, millä on myönteisiä ilmastovaikutuksia. Yhteysviranomaisen toteaa, että ilmastovaikutuksia ei ole tarvetta sisällyttää vaikutusarviointiin.

Yhteysviranomaisen yhtyy hankkeesta vastaavan arvioon siitä, että aurinkovoimahankkeen aiheuttamat heijastusvaikutukset ovat yleensä vähäisiä eikä niitä ole tarpeen tarkastella arviointiselostuksessa. Hankkeen sijoituessa maantien läheisyyteen on suunnittelussa kuitenkin varmistettava, että aurinkopaneelit eivät häikäise tienkäyttäjää. Lentoliikenteen ja ilmailuturvallisuuden osalta vaikutuksia ei tarvitse arvioida, koska hankkeen lähistöllä ei sijaitse lentopaikkoja.

Mielipiteissä nostettiin esille, että arviointiin tulisi sisällyttää myös hankkeen tarvitseman säätövoiman ympäristövaikutukset, koska vaihteleva aurinkovoiman tuotanto tarvitsee tuekseen lyhytaikaista säätövoimaa. Yhteysviranomaisen toteaa, että YVA-lain 2 §:n kohdassa 1 tarkoitetaan ympäristövaikutuksella hankkeen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia Suomessa ja sen alueen ulkopuolella. Jos hankkeeseen liitetään sähkövarasto, on se liitännäishankkeena otettava huomioon arvioinnissa. Muun säätövoiman aiheuttamia ympäristövaikutuksia ei ole syytä sisällyttää arviointiin, koska

säätövoiman yleinen tarve ei ole juuri käsittelyssä olevan hankkeen välillinen vaikutus, vaan laajemmin sähköjärjestelmän toimintaan liittyvä kysymys.

4.4 Arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

YVA-menettelyn alkuvaiheessa on järjestetty ennakoneuvottelu. Paikallisten sidosryhmien osallistumisen ja kuulemisen varmistamiseksi on koottu seurantaryhmä. Ennen arviointiohjelman viimeistelyä paikallisille tahoille on järjestetty 19.3.2026 myös työpaja, jossa keskityttiin erityisesti hankkeen luontovaikutuksiin. Lisäksi on toteutettu Akordi Oy:n toimesta taustoittavia sidosryhmähaastatteluja kuuden henkilön kanssa. Arviointiohjelman nähtävilläoloaikana on järjestetty kaikille avoin kaksikielinen yleisötilaisuus 12.8.2026, ja vastaavaa tilaisuutta on suunniteltu arviointiselostusvaiheeseen. Yhteysviranomainen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetty suunnitelma osallistumisen järjestämisestä täyttää YVA-lain vaatimukset. Yhteysviranomainen muistuttaa, että arviointimenettelyn keskeisenä tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia, joten arviointimenettelyn aikana toteutettavaan tiedottamiseen on syytä kiinnittää jatkossakin erityistä huomiota.

4.5 Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus ja tehtävään liittyvä työkokemus. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

4.6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on esitetty kattavasti hankkeen edellyttämiä suunnitelmia ja lupia. Fingrid Oyj muistuttaa lausunnossaan, että Fingrid Oyj:n johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää yhtiöltä erillinen risteämälausunto.

Väylävirasto huomauttaa lausunnossaan, että suurten rakenteiden kuljetuksien erikoiskuljetusluvissa ja maanteiden liittymäluvissa lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus. Mikäli hankkeeseen liittyviä kuljetuksia varten tarvitaan joitakin erityisjärjestelyjä, kuten liittymien avartamista tai näkemäalueiden laajentamista, asian osalta tulee olla yhteydessä Uudenmaan elinvoimakeskukseen.

4.7 Selvitysten yhteensovittamisen mahdollisuudet muissa laeissa edellytettyjen selvitysten kanssa

Sarvilahden osayleiskaavoitus on päätetty aloittaa Loviisan kaupunginvaltuustossa keväällä 2024. Osayleiskaava on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2027 aikana. YVA-menettely ja osayleiskaavoitus toteutetaan erillismenettelyinä. Kaavan laatimisessa tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten arvioinnissa esille tulevat näkökohdat.

5 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen toimittaa lausuntonsa sekä kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Arviointiohjelmalausunto on nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa:
www.ymparisto.fi/sarvilahden-aurinkovoimahanke-loviisa-YVA/.

6 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 9000 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritetty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.

7 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksullisista suoritteista vuonna 2026 1§.

Arviointiohjelmalausunnon valmisteluun ovat osallistuneet seuraavat lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat: Alueidenkäytön yksiköstä Johanna Rinne, Suvi Karppinen ja Emilia Horttanainen, Luonnonsuojelun yksiköstä Hanna Suominen, Vesien- ja merenhoidon yksiköstä Anne Lehtinen ja Heini Loikkanen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jenni Nieminen ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen.

Liitteet

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Fortum Renewables Oy (Norrsväx Solkraft Ab/Oy)

Tiedoksi

Lausunnon antajat (sähköisesti)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/25490/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/25490/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nieminen Jenni 25.09.2026 16:00

Ratkaisija Heikkinen Erika 25.09.2026 16:11